

№ 278.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sr. św. Franciszka Ks.  
Czw. św. Barbary P. M.  
Piąt. św. Sabby Op.  
Sob. św. Mikołaja.  
Niedz. św. Ambrożego.  
Pon. NIEPOKAL. NMP.  
Wt. św. Waleryj.

Wschód sł. godz. 7 m. 52  
Zachód sł. godz. 5 m. 47  
Dług. dnia godz. 7 m. 55  
Ubyło dnia godz. 8 m. 00

GENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —  
Półrocznie „ 3 „ —  
Kwartalnie „ 1 „ 30  
Miesięczn. „ „ 50  
Odnoszenie 10 k. m.  
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40.  
Półrocznie „ 5 „ 76

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8;

Telefona № 595.

# ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Sroda, dnia 3 grudnia 1913 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke  
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu

CENY OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem: pierwszy raz 12 kop. następny 10 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (za każdą grubszą literę płaci się 2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy 25 kop. Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

**Teatr Polski** Dziś „O czem się nie mówi”.  
Jutro „O RBLU” Rostanda.

CEGIELNIANA 63.

Oddawna egzystujący magazyn  
Jubilersko - zegarmistrzowski

## A. Duszke

Warszawa, Marszałkowska 102, tel. 105-39

poleca wielki wybór zegarków oraz wyrobów złotych i brylantowych. 3845

Uwaga! Kupuję złoto, srebro, brylanty i kwity lombardowe i płacę dobre ceny.

Marszałkowska 102.

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych  
**D-rów Falka, Golca i Jelnickiego**  
ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-81.

Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólne sale) i przychodnich. (Porada 60 kop.—Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$  w południe i 7 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$  wieczorem, w niedzielę i święta od 8—10 rano i od 12 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$  po południu. —Badanie Roentgen, leczenie światłem i elektrycznością. —Badanie krwi przy syfilisie. 413

**THISBE** PARFUM  
PARIS ED. PINAUD

2945

**Przy zgodzie na służbę.**  
— Więc zgadzasz się przyjąć u mnie miejsce lokaja?  
— W zasadzie zgadzam się, tylko...  
— Może warunki nie dobre?  
— Owszem, dobre, tylko...  
— No, cóż takiego? Mów śmiało!  
— Chciałbym się jasnie pana zapytać o jedno.  
— Cóż takiego?  
— Czy jasnie pan ma w piwnicy Koniak Szustowa?  
— Mam. A zresztą co ci do tego?  
— Jeżeliby nie było, to nie przyjąłbym miejsca.  
Bo ja służę tylko u takich panów, co mają dobry smak i gust wytworny. 3785

## Kupujmy u swoich.

Ruch handlowy przed świętami Bożego Narodzenia ożywia się niezwykle, niema bowiem rodziny jako tako uposażonej, która w tym czasie nie czyniłaby zakupów świątecznych, bądź to dla zaopatrzenia swej spiżarni, bądź dla odświeżenia odzieży, bądź też na podarunki gwiazdkowe, tak bardzo u nas rozpowszechnione we wszystkich sferach ludności.

To też jeżeli kiedy, to w tym właśnie czasie powinniśmy sprawunki świąteczne czynić tylko u swoich.

Wymaga tego dobrze zrozumiany interes ogółu, bo wszystkim nam przecież zarówno idzie o to, a przynajmniej iść powinno, by odradzający się nasz handel utrwalił swój byt i znalazł jak najprędzej podstawy do prawidłowego rozwoju.

Jeżeli zatem w okresie wzmózonego ruchu handlowego zapomniemy o hasło „swoi do swoich”—to tem samem przyczynimy handlowi naszemu niepowetowaną szkodę. Nie zapominajmy bowiem, że Nowy Rok, to kapitalny termin regulacji rachunków, termin spłaty komornego, podatków, patentów handlowych i t. p. Każdy kupiec potrzebuje w tym czasie więcej niż kiedykolwiek gotowizny, której sporo wydał, przygotowując się na okres przedświąteczny.

Jeżeli więc spotka go zawód i towar pozostanie mu w sklepie, byt jego może być zachwiany.

W wigilię Bożego Narodzenia niema prawie domu, od pałaców i wspaniałych kamienic aż do izb robotniczych, w którym w rodzinach chrześcijańskich nie zapłonęłaby jarząca choinka, a pod nią nie znalazły się rozłożone najrozmaitsze podarki dla starszych i młodszych, zabawki i książeczki dla dzieci.

Wszystko to od swoich pochodzić powinno, nie wyłączając zastawy stołów świątecznych.

Wielu Łoździan ozdoby na choinkę sprowadza z zagranicy, czyniąc tem krzywdę wytwórczości krajowej i krajowemu handlowi. W roku zeszłym na bazarach, urządzanych w celach dobroczynnych, widzieliśmy jednak ozdoby utrzymywane w motywach ludowych i wykonane artystycznie przez naszych włościan, staraniem Tow. popierania ludowego przemysłu rozpowszechniane.

Niewątpliwie na ten rok i kupcy nasi zaostrzą się w te ozdoby; pocóż więc wysyłać grosz zagranicę, przeważnie do Niemiec, kiedy może on pozostać w kraju i przyczynić się do rozwoju krajowego przemysłu w tym kierunku.

Tak dzieje się ze wszystkimi przedmiotami wytwórczości krajowej, która rozwinąć się i zmęźnić nie może, o ile zapominać będziemy o hasło „swoi do swoich”, zwłaszcza w okresach wzmózonego ruchu handlowego, z tej czy innej przyczyny.

Nie czyni tego nigdy ani Anglik, ani Niemiec, ani Francuz i dlatego kraje ich są zamożne, a poziom ogólnego dobrobytu, zwłaszcza we Francji, stoi najwyżej w porównaniu z innymi krajami. My, co tak innych naśladowaliśmy, naśladowujemy pod tym względem Francuzów, a przedewszystkiem naszych pobratymców Czechów, u których hasło „swoi do swoich” w powszechnym jest poszanowaniu, to też i poziom ogólnego dobrobytu Czechów stoi o wiele wyżej od naszego.

Naogół biorąc, jesteśmy społeczeństwem u-

bogiem i musimy wyteżyć wszystkie siły, dolażyć najgorliwszych starań, by stan ten zmienić na lepszy.

Krok pierwszy zrobiony. W ostatnich czasach powstało wiele firm polskich, tak że prawie wszystkie dziedziny handlu mamy już przez swoich reprezentowane. Ale to dopiero początek rozległej i długotrwałej pracy odrodzenia naszego handlu i przemysłu, a tem samem podniesienia ogólnego dobrobytu.

Potrzeba jeszcze wiele mozolów i pracy, zanim cel osiągnięty zostanie; nie krzywdźmy naszego handlu na korzyść obcego, a przede-wszystkiem nie wysyłajmy ciężko zapracowanego grosza za granicę, jeżeli pozostać może w kraju i przyczynić się skutecznie do wzmocnienia naszego gospodarczego stanu posiadania.

Najpiękniejsze i najwznioślejsze idee pozostaną tylko błyskotliwym frazesem, jeżeli nie będą zamienione na „czynów stal”.

Stanisław Łapiński.

## Rewelacye „Matina”.

Dziennik paryski, zazwyczaj dobrze i źródłowo informowany, ogłosił przed kilku dniami rewelacye, wyjaśniające zakulisową stronę związków bałkańskich, a które o mało nie spowodowały wojny powszechnej.

Mianowicie w lutym roku 1912 król bułgarski Ferdynand podpisał tajny traktat, zawarty pomiędzy Bułgarią i Serbią, którego ostrze skierowane było przeciw Austro-Węgom. Rosya jest jedynym państwem, powiadomionem o tym traktacie, na zasadzie którego, w razie gdyby Bułgaria obsadziła Sandzak Nowobazarski lub wkroczyła do Albanii, Serbia miała wypowiedzieć wojnę Austro-Węgom, wobec czego Bułgaria była obowiązana wystąpić jej na pomoc 200 tys. wojska.

„Neue Freie Presse” wywodzi, że „Matin” odstąpił swemi rewelacyami zamach na pokój europejski. Trudno atoli odgadnąć, kto stoi za temi rewelacyami. Być może, że stało się to jedynie dla tego, by zdemaskować Bułgarię i okazać jej dwulicową politykę wobec Austrii.

Zdaje się, że wojna z Turcją była tylko celem ubocznym związku bałkańskiego, głównym zaś — wojna z Austro-Węgrami.

„Neue Freie Presse” wskazuje na dziwne postępowanie króla Ferdynanda, który właśnie w czerwcu roku ubiegłego w tym samym miesiącu, w którym podpisał wspomniany tajny traktat, był gościem cesarza Franciszka Józefa w Schönbrunnie, gdzie doznał bardzo serdecznego przyjęcia. Cesarz w toaście, wówczas wygłoszonym, chwalił mądrość króla Ferdynanda, którego nazwał elementem porządku i pokoju na Bałkanach. Król Ferdynand, odpowiadając na ten toast, zapewnił cesarza o swoich uczuciach wdzięczności. Równocześnie jednak tylko od

si Petersburga zależało, aby Serbia i Bułgaria rozpoczęły wojnę przeciw Austrii.

„Fr. Presse“ sądzi, że rewelacje „Matina“ spowodowały klęskę dyplomacji austriackiej, która widocznie nic nie wiedziała o tym traktacie, skoro tak się angażowała na korzyść Bułgarii, skoro zdecydowała się nawet stracić sympatyę i przyjaźń Rumunii. Ale traktat ten powinien także być przestrogą dla Rumunii, przeciw której był tak samo skierowany, jak przeciw Austrii.

„Reichspost“, organ następcy tronu austro-węgierskiego twierdzi, że gabinet wiedeński już w kilka dni po zawarciu tajnego traktatu serbsko-bułgarskiego wiedział o jego treści i stosował do tego swoje zachowanie w całym przesileniu bałkańskim. Dziennik ten sądzi, że Bułgaria ponosi tylko drugorzędą winę, w pierwszym zaś rządzie Serbia była przeznaczona do sprowokowania Austrii. Za zasługę jednak dyplomacji austriackiej poczytuje „Reichspost“, iż udało się jej rozbić związek bałkański, wskutek czego wojna powszechna zażegnana została.

Rewelacje „Matina“ wywołały wielkie oburzenie opinii publicznej wiedeńskiej, która nie ma dość słów nagany dla dwulicowej polityki króla Ferdynanda bułgarskiego.

Tymczasem, jak się teraz okazuje, król Ferdynand zmuszony był do podpisania traktatu tajnego z Serbią, gdyż przy ówczesnym nastroju umysłów w Bułgarii, gdyby się opierał dłużej tron jego i losy jego dynastii byłyby nie tylko zachwiane, ale wprost nieszczęsne. Król Ferdynand trzymał akt traktatu na swoim biurku przeszło dwa tygodnie, wzbraniając się go podpisać, w końcu dopiero uległ naciskowi partii antlastryackiej i traktat podpisał. Konwencji jednak wojskowej, zawartej między Serbią a Bułgarią podpisać nie chciał. Podpisał ją Geszow ze strony Bułgarii i Spałajkowicz ze strony Serbii. Trzymano ją w takiej tajemnicy, że nawet bułgarski minister wojny nic o niej nie wiedział.

Sprawa tajnego traktatu w konwencji wojskowej wyjaśnia do pewnego stopnia ostrożną politykę hr. Berchtolda, albowiem związek bałkański rozporządzał milionem bagnetów po przyłączeniu się doń Grecji i w perspektywie istniała obawa, że w razie wmięszania się Austro-Węgier w zakłócenia bałkańskie Rosja poprze go z całą energią, sojusznik zaś niemiecki był niepewny.

St. J.

W związku z aferą tą gazeta poniedziałkowa „Der Morgen“ wystąpiła w ostatnim nume-

rze z rewelacjami, dającymi do zrozumienia, że ogłoszenie tekstu przymierza serbsko-bułgarskiego i konwencji wojskowej serbsko-bułgarskiej na szpaltach gazety paryskiej „Matin“ nastąpiło z podniety hr. Berchtolda.

Hr. Berchtold chciał w ten sposób pośrednio bez brania za to odpowiedzialności osobistej uprzytomnić delegatom austriackim i węgierskim, dlaczego nie mógł obsadzić Sandzaku Sowobazarskiego. Obecnie cała opinia publiczna austriacka wie, że obsadzenie Sandzaku Nowobazarskiego przez wojska austriackie byłoby wstępem do ogólnej wojny europejskiej.

Cesarz Franciszek Józef I nie chciał brać na siebie odpowiedzialności i dlatego stanowczo nie pozwolił na wkroczenie wojsk austro-węgierskich do Sandzaku, skutkiem czego cała taktyka hrabię Berchtolda musiała od tej pory polegać na dążeniu do możliwego znihilowania następstw ujemnych, które musiałyby wynikać dla Austro-Węgier, gdyby związek bałkański istniał nadal.

## Zwołanie sejmu galicyjskiego.

Lwów, 2 grudnia.

Ogłoszony już został patent cesarski, zwołujący sejm na 5-go grudnia, to jest na piątek nadchodzący. Pierwsze posiedzenie odbędzie się o godz. pół do 12-iej przed południem. Porządek obrad pierwszego posiedzenia nie jest jeszcze ustalony, najprawdopodobniej jednak będzie zawierał następujące punkty: 1) ukonstytuowanie Sejmu (wybór sekretarzy i kwestorów); 2) przedłożenie rządowe o reformie krajowej ordynacji wyborczej; 3) wybór komisji dla reformy wyborczej. Posiedzenie trwać będzie bardzo krótko, poczem komisja dla reformy natychmiast podejmie pracę. Obrady komisji trwać będą przez piątek, sobotę, niedzielę i poniedziałek. We wtorek, 9 grudnia, jeśli komisja załatwi sprawę reformy, pełny Sejm uchwali ustawę.

Centralny punkt zainteresowania stanowi naturalnie komisja dla reformy, gdyż Sejm sam, jako taki, o reformie mało będzie mówił. Komisja, podobnie jak jej poprzedniczka, składać się będzie z 25 członków. W skład jej według klucza siły stronnictw wejdzie najprawdopodobniej: demokratów 3, ludowców 3, konserwatystów 4, centrum z autonomistami 7, związek nar. lud. 3, ukłaińców 5. W myśl tego, zwolennicy reformy rozporządzaliby 15 głosami, czyli stanowiliby większość. Rzecz naturalną, że główne postanowienia kompromisu musiałyby zyskać zgodę wszystkich stronnictw, gdyż w razie przeciwnym antiblok lub rusini zerwaliby układy.

wypoczęłaby i którą młody człowiek spróbowałby może rozweselić, wreszcie dla obojga małżonków detektywów, którzy uwolnieni od tego niespokojnego młodzieńca pracowaliby spokojnie.

Niedziela była złym dniem do wyjazdu na wieś, chyba, że chcieliby pojechać dość daleko od Paryża. Na tym punkcie zatrzymał się Firmin. Znał w okolicy małą oberżę, gdzie już przepędzał po dwa, czy trzy dni nawet tego roku podczas wakacji wielkanocnych. Postanowił wyjechać tam tego dnia jeszcze. Róża, zupełnie złamana wzruszeniami, była skłonna do tego, aby się dać prowadzić.

Firmin przed wyjazdem miał wstąpić do swego mieszkania, aby zabrać trochę rzeczy.

Gourgeot zabierał się do wyjścia. W rzeczy wistości szedł dopiero teraz do biura bezpieczeństwa z informacjami, które rzekomo wysłał tam wczoraj. Potem miał się puścić na poszukiwanie rodziny p. Boscat, owej nieszczęśliwej kobiety, pogrzebanej w piwnicy w zaułku Lunoyer, a której zwłoki, po odkryciu przez Matyldę, usunięto z takim pośpiechem.

Firmin doznał przykrego wrażenia, widząc dwóch ludzi na czatach niedaleko od jego bramy. Uznał, że będzie bezpieczniej, gdy woźnicę zabierze ze sobą na górę rzekomo, aby mu pomógł znieść kufer.

W swoim pokoju nie zauważył nic podejrzanego.

Nigdy przygotowań do podróży nie zrobiono z taką szybkością. Wrzucił do kuferka byle jak wszystko, co mu wpadło pod rękę. Potem przy pomocy woźnicy zniósł pakunek, który umieszczono w powozie.

## ZYGZAKI.

W Detroit, w stanie Michigan, zaczął 16 listopada wychodzić nowy dziennik polski p. t. „Rekord Codzienny“.

Otóż w dużej tej gazecie w nr. 2 znajdujemy smutną skargę reporterów dziennika polskiego.

Biedna i opłakana jest dola reportera, zwłaszcza pisma polskiego, które z natury rzeczy musi zajmować się więcej sprawami polskimi, aniżeli wszelkimi innymi.

Od polaków trudno dowiedzieć się czegośkolwiek. Nierzadko Amerykanie informują lepiej o sprawach polskich, aniżeli przeciętny obywatel polak.

Mało mamy jak widać, wyrobienia i zrozumienia najprostszyczych rzeczy...

Gazeta istnieje po to, aby podawać możliwie jak najtreściwiej wszelkie wypadki dnia, odzwierciedlając je jak najściślej.

Reporter jest po to, aby tej gazecie dostarczyć jak najwięcej tych wiadomości.

Jeżeli stanie więc przed Wami i pokaże Wam swoją „złotą blachę“ — nie bójcie się go, bo to ani detektyw, co Was przyszedł badać, ani komornik, ani inkwizytor, ani też żaden „zły duch“, ale ot taki sobie prosty człeczyna jak każdy z Was i taki sam jak Wy polak z krwi i kości.

Jeżeli wiecie o jakimś wypadku, lub jeśli się Wam przytrafiło co osobliwego — powiedzcie mu, a ułatwicie mu trudne zadanie.

Miejscowa kolonia polska, jak widać, nie przyzwyczaiła się jeszcze do reporterów i to w dodatku jeszcze od polskiej „gazyty“ — „gramofonu“, czy jak go tam nazywają.

Oj dolo, dolo moja opłakana!..

Na ulicy stał już tylko jeden mężczyzna na straży. Ale o trzy, czy cztery domy dalej stał fiaker automobilowy, jak się zdawało, na obserwacji...

— Zawieź mnie pan—rzekł—do komisaryatu policji na rogu ulicy Pelpeau...

Nie pomylił się. Automobil istotnie ruszył zaraz, zjeżdżając ulicą Pelpeau za fiakrem.

Taktyka Firmina miała dość dobry wynik. Przedewszystkiem szofer automobilu, wierny otrzymanym rozkazom, zatrzymał się o trzydzieści kroków za fiakrem. Ale prawdopodobnie widok biura urzędowego z tablicą zrobił niemiłe wrażenie na panach, którzy musieli się znajdować w powozie, gdyż wnet automobil ruszył dalej i odjechał, niewiadomo, dokąd.

Dopiero w kilka chwil potem jakaś ciekawawarz ukazała się z rogu pobliskiej ulicy, stwierdzając, że powóz Firmina wraz z kufrem stał łagle przed komisaryatem.

Firmin, przybywszy do komisaryatu, stwierdził, że tej niedzieli całe biuro znajdowało się pod chwilowem zwierzchnictwem pasterza arkaadyjskiego.

„Dzień dobry panu—rzekł do niego Firmin—niech pan sobie wyobrazi, żem przybył do komisaryatu, bo mię tropili ludzie, którzy byli na czatach przed moim domem!“

— Proszę, proszę—powiedział—w tej chwili mam tylko trzech policyantów do rozporządzenia, ale moglibyśmy pójść zobaczyć, o co tam chodzi. Czy nie wie pan, ilu ich jest w automobilu? A gdyby ich tak zatrzymać?

(d. . n.).

50)

## Śledztwo Matyldy.

(Ciąg dalszy — patrz № 277).

Rozmawialiśmy przed chwilą z panem Remongelem—powiedział Gourgeot z prostotą—czego pani zażądała od niego tej nocy. My rozumiemy i uważamy to za całkiem naturalne, że pani chciałaby ocalić swego męża...

— Ale się go przecież nie wydał. To umówione! Przrzeczono mi to! Pan przecież tego nie odwoła—mówiła strwożona...

— Pan Remongel nie może zrobić tego, co chce. Sprawa nie jest już w naszych rękach. Raporty są od wczoraj w biurze bezpieczeństwa. Oni tam wiedzą, że panin mąż nie umarł. Oni wiedzą, że jest ubrany za kobietę i że to on pilnował pani w sanatorium...

Upadła złamana na fotel i płakała, załamując ręce...

— Rozumiem panią boleść—ciągnął dalej Gourgeot—ale pani nie może mieć żadnych wyrzutów sumienia. Wszystkie te odkrycia zrobiono poza panią.

— Ależ ja nie o tem myślę! Powiadam sobie, że ich zaaresztują. Myślę o skandalu... Myślę także o tem, co mu zrobią... Och to okropne, to okropne!

Gourgeot ułożył planik, który miał zadowolnić wszystkich: Firmin pojedzie z Różą na wieś. Była w tem potrójna korzyść dla Firmina, który nie skarżyłby się na to, dla Róży, która

## Koncert Symfoniczny.

Niedzielny koncert symfoniczny towarzystwa muzycznego imienia Szopena zebrał w sali koncertowej bardzo liczną publiczność, łaknącą poważnej i dobrej muzyki. Jako solista koncertu wystąpił znakomity pianista i ceniony pedagog, profesor warszawskiego konserwatorium, Aleksander Michałowski.

Gra świetnego wirtuozu zawsze stoi na tym samym artystycznym poziomie jak dawniej. Niezwykła śpiewność tonu w kantylenie obok olbrzymiej techniki, pełnej akordowych i pasażowych efektów, częsta zmiana odcieni i kolorów za pomocą pedałowania, bez czego fortepian stałby się bardzo monotony, i ta głębia uczucia, której dzisiejszym pokoleniom artystycznym brak zupełnie, oto cechy gry tego wielkiego artysty.

Dlatego właśnie najznakomitsi dziś pianiści nie mogą dorównać Michałowskiemu w wykonaniu dzieł Chopina, bo żaden z nich nie ma duszy polaka, który odczuł to wszystko, co przeżywało społeczeństwo polskie w środku minionego stulecia i co zaklął w tajemniczej mowie tonów nieśmiertelny Chopin. Żaden najlepszy technik muzyczny tego nie wystuduje i nie uwydatni, do tego potrzeba mieć głęboko czującą duszę.

Do polonezu a-dur Chopina, odegranym przez orkiestrę, mistrz Michałowski zasiadł do fortepianu i z towarzyszeniem orkiestry odtworzył przepiękny koncert e-moll Chopina. Ze wykonanie było świetne, o tem świadczyły gorące i niemiłkające oklaski, jakimi nagrodzono znakomitego wirtuozu, który, mówiąc prawdę, na dobre rozochocił się do grania dopiero w drugiej części koncertu, w której samodzielnie wykonał cały cykl mniejszych dzieł twórcy tonów z Żelazowej Woli, jak: preludium cis-moll, ballada as-dur, scherzo cis-moll, nokturny, walece, etiudy i różne naddatki na bis.

Trzeba też przyznać, że fortepian Seilera pod palcami mistrza mienił się barwnością dźwięków, imponował siłą, to znów pieścił ucho delikatnością brzmień; jest to bezwarunkowo doskonały instrument koncertowy.

Orkiestra symfoniczna Towarzystwa Muzycznego imienia Szopena pod dyktando swego kapelmistrza p. Alfonsa Brandta trochę za mało dyskretnie towarzyszyła do koncertu Chopina, pokrywając często grę solisty; zato bardzo starannie wykonała „nie dokończoną” symfonię Schuberta, poemat symfoniczny „Finlandyę” Sibeliusa i marsza „Rakoczy’ego” w instrumentacji Hektora Berlioz.

Orkiestrze brak jest dobrego zgrania się, a wina to jest panów amatorów, bo nieakuratnie chodzą na próby; tylko przez częste grywanie w jednakowym składzie może orkiestra zgrać się.

Dla ścisłości dziennikarskiej muszę zaznaczyć, że ogólną uwagę zwróciło na siebie zachowanie się pewnego towarzystwa z pierwszych rzędów krzeseł, które, nie czekając na produkcje orkiestry, ostentacyjnie opuściło salę, dając tem dowód zarówno niekulturalności jak i braku zainteresowania się rezultatami ciężkiej pracy zarządu Towarzystwa nad stworzeniem może jeszcze nie tak doskonałej ale w każdym razie jedynej w Królestwie amatorskiej orkiestry symfonicznej.

Smutne to, ale prawdziwe!

Tadeusz Joteyko.

## Handel towarami manufakturowymi w Chinach.

Zgromadzone dane za ubiegłe trzy lata 1910—1912) charakteryzujące wóz (nie licząc powrotnego wywozu) towarów manufakturowych pochodzenia cudzoziemskiego do Chin wogóle, a do okręgu tiencyńskiego w szczególności, wyrażają się w sposób następujący:

Tkaniny bawełniane: shirting biały bez deseni (płótno białe blichowane) 10,102,594 sztuki, shirting surowy 10,486,285 sztuk; shirting biały z deseniami 200,916; shirting kolorowy jednobarwny 485,064; shirting kolorowy z deseniami 57,250 (materiały te używane są na kapy i po-

## Prosimy Sz. Prenumeratorów o rychłe wyrównanie należności za „Rozwój!”

Wyras przedpłata (prenumerata) oznacza, że pieniądze powinny być wniesione z góry. Opierając się na tej zasadzie, uprzejmie prosimy o stosowanie się do powyższego warunku.

Przy płaceniu należy żądać **koniecznie kwitów**, gdyż w przeciwnym razie Szanowni Prenumeratorzy narażeni są na powtórne zapłacenie.

### Administracja.

szewki); kreas surowy jednokolorowy, nieblichowany 8,876,710 sztuk; tik (tkanina na wyspy do poduszek)—4,593,420 sztuk; drukowane tkaniny białe 3,645,120 sztuk; obrusy bawełniane 3,729,217 sztuk; batysty bawełniane białe, kolorowe i z rysunkami drukowanymi 762,377 sztuk; cye biały i farbowany 249,812 sztuk; kretony i inne drukowane tkaniny bawełniane 2,198,011 sztuk; tkaniny w rodzaju piki 243,176 sztuk; satyny i rypsy 460,041 sztuka; obrusy z drukowanymi deseniami 340,960 szt.; lastig czarny, gładki, kolorowy i z deseniami na podszewki 8,658,829 szt.; flanela biała i kolorowa 2,029,363 szt.; kapy na łóżka 1,710,783 sztuki; modne tkaniny bawełniane 11,850,266 jardów; japońskie płótno bawełniane 40,595,169 jardów; japońskie krepy 1,479,994 jardy; welury (plusze bawełniane) 7,922,603 jardy; welwety 1,495,731 jard; tkaniny bawełniane nieklasyfikowane 122,775,394 jardy; chustek 2,602,453 tuziny; prześcieradeł 4,821,904 tuziny. Tkaniny wełniano-bawełniane: alpaga 2,389,989 jardów; flanela wełniano-bawełniana 279,253 jardy; różne tkaniny wełniano-bawełniane 1,408,156 jardów. Tkaniny wełniane: kamlot 60,873 jardy; sukna 959,516 jardów; lastiku 81,775; różne 3,876,328 jardów. WYROBY LNIANE: płótno żaglowe lniane 3,277,896 jardów; rogożka 8,010,456 jardów; różne lniane 1,073,221 jard; różne nieklasyfikowane towary manufakturowe 3,496,742 jardy.

Wwóz towarów do konsularnego okręgu tiencyńskiego wyraża się w cyfrach następujących: shirting surowy 1,194,477 sztuk; shirting biały 1,414,196 sztuk; czerwony 1,140,196 sztuk; płótno 3,218,144 sztuk; tik 1,633,447 sztuk; bawełniane obrusy 819,154 sztuki; kretony i inne drukowane materye 550,150 sztuk; lastik bawełniany 910,183 sztuki; batyst 75,744 sztuki; chustek 284,446 tuzinów. Wełniane towary: lastik wełniany 7,837 sztuk; sukna 101,753 jardy.

Największym zbytem cieszą się na rynku miejscowym, jak widać z cyfr powyższych, białe i szare shirtingi, płótno i tik, w ostatnich czasach zwiększył się popyt na kretony rosyjskie.

W przybliżeniu średnie ceny towarów manufakturowych pochodzenia zagranicznego, najwięcej rozpowszechnione na rynku miejscowym wyrażają się w cyfrach: bawełniane tkaniny białe i szare 0,15 do 0,176 lianga (1 liang=rb. 1 kop. 30 do rb. 1 kop. 35) za jard; kretony niższego gatunku 0,145 do 0,15 lianga za jard; bojki bawełniane 0,40 do 1,00 liang za jard; satyny 0,355—0,46 lianga za jard, grube płótno 0,16 lianga za jard.

W większości wypadków solidnym firmom chińskim oddawane bywają towary zagraniczne na kredyt.

Zarówno zagraniczne jak i rosyjskie firmy korzystają z kredytu w bankach miejscowych, przyczem wysokość kredytu zależną jest od obrotów i opinii, jakimi cieszy się dana firma.

(a)

**Redakcja prosi wszystkie firmy polskie o wskazanie swego adresu do pomieszczenia bezpłatnego w wykazie firm w kalendarzu „Rozwoju”. Ostatni termin nadsyłania—dzień 5 grudnia.**

## KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Wiślimira. Jutro Lubomila.

TEATR POLSKI. (Cegielniana nr 65). Dziś „O czem się nie mówi” Brleux. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Orle” Rostanda. Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem.

MUZEUUM NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 pp. do 10 wieczorem; a w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

Jutro dzień nieprotestowy.

## KRONIKA.

(—) **Należności celne.** 14 stycznia roku przysługujące na komorach celnych będą wprowadzone nowe przepisy o przyjmowaniu należności za cła.

Komory będą przyjmowały opłaty tylko do sumy 2 tys. dziennie od jednej osoby lub firmy. Sumy wyższe mają być wnoszone do banku państwa lub kas skarbowych. W tych miejscowościach, gdzie niema oddziałów banku i kas skarbowych opłaty winny być wnoszone do pobliskich kas skarbowych.

(—) **Obostrzenie emigracyjne.** Władze emigracyjne Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej zaczęły w ostatnich czasach bezwzględnie żądać od każdego podróżnego, przybywającego zarówno w 3 jak i w 2 klasie okazania pewnej kwoty pieniężnej conajmniej rb. 50 od osoby. Nieposiadający tej sumy odsyłani są z powrotem do kraju.

(—) **Przypomnienie.** Jutro przypada święto st. st. w które handel na zasadzie przepisów obowiązujących o wypoczynku normalnym, może być prowadzony tylko z temi ograniczeniami jakie przewidziane są dla niedziel.

(a) **Zawieszenie wyplat.** Zawiesiły wypłaty w Cesarstwie następujące firmy manufakturowe: w Kokandzie „Karawajcew”; pasywa wynoszą 650,000 rubli; w Odesie — Towarzystwo handlowo-przemysłowe „M. Krasner i Synowie”; pasywa obliczają na 400,000 rubli; w Petersburgu — „M. S. Weintraub”; pasywa stanowią 250,000 rb.; w Ekaterynostawiu „A. Maranowski”; pasywa wynoszą 80,000 rubli; w Abdulinie, gub. samarskiej „J. Kuznicz”; pasywa sięgają 45,000 rubli; w Bałabanowie, gubernii moskiewskiej „Bračła Szczerbakowy”; pasywa dochodzą do 25,000 rb.

(a) **Fabrykanci przeciw wystawom.** Wczoraj, w lokalu przy ulicy Piotrkowskiej nr. 96, odbyło się posiedzenie komitetu giełdowego, z udziałem zaproszonych fabrykantów i przemysłowców, w celu naradzenia się nad odpowiedzią na zapytanie ministerium handlu i przemysłu: czy organizowane wystawy przemysłowe w Cesarstwie są pożądane.

Podczas ożywionej dyskusji fabrykanci i przemysłowcy oświadczyli się przeciw urządzaniu wszelkich wystaw, mając na względzie również i projektowaną w roku 1917 wystawę wszechrosyjską w Niższym Nowogrodzie. Wywody swoje przemysłowcy opierali na tem, że w teraźniejszych warunkach, kiedy komunikacja jest ułatwiona, dzięki rozgałęzionej sieci dróg żelaznych, kiedy wysyłani wojażerowie docierają do najdalszych miejscowości, a kupcy mają możliwość zapoznawania się z kolekcjami towarów i zakupów na miejscu—wystawy straciły dla fabrykantów donioślejsze znaczenie. Fabrykanci nie mogą liczyć na zdobywanie nowych rynków zbytu, za pomocą umieszczanych na wystawie eksponatów, których wysyłanie połączone zwykle bywa z przeróżnymi trudnościami.

W tym duchu łódzki komitet giełdowy przesyła odpowiedź do ministerium handlu i przemysłu.

(a) **Sesye kolejne w Zjeździe sędziów pokoju.** W ciągu stycznia i lutego 1914 roku ustanowione zostały następujące terminy do rozstrzygnięcia spraw w Zjeździe sędziów pokoju: karnych według nowego stylu dnia 20, 21, 22, 23, 24 i 26 stycznia; oraz dnia 3, 4, 5, 6, 7, 9 i 11 lutego, cywilnych bez udziału prokuratora: dnia 20, 21, 22, 23, 24, 26 i 27 stycznia oraz dnia 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10 i 11 lutego, z udziałem prokuratora: dnia 27 stycznia i 10 lutego.

Licytacje przy Zjeździe sędziów pokoju wyznaczono na dni 15 i 16 stycznia n. st.

(h) **Z Resursy rzemieślniczej.** Na wczorajszym posiedzeniu Resursy rzemieślniczej, w którym uczestniczyli także pracownicy gazowni miejskiej, zastanawiano się nad sprawą gazowego oświetlenia i takiegoż ogrzewania nowobudowanej się sali.

Po ożywionej dyskusji, jaką kwestya ta wywołała, ostateczne jej załatwienie odroczone do dnia jutrzejszego. W posiedzeniu tem z ramienia gazowni weźmie udział dyrektor gazowni p. Swierczewski.

(x) **Ze Stow. handlowców.** W ubiegły poniedziałek odbyło się posiedzenie zarządu Stow. wzaj. pomocy pracujących w przemyśle i handlu. Załatwiono kilka drobnych spraw bieżących. W poczet rzeczywistych członków Stow. przyjęto 3-ch kandydatów.

Zdano relację ze sprzedaży biletów teatralnych na wieczór artystyczny „O czem się nie mówi“, którego dochód przeznaczony jest na rzecz Stow.

Sądząc po dość znacznym zamówieniu biletów ze strony samych tylko członków Stow., przypuszczać należy, że wieczór ten w dn. 12 grudnia cieszyć się będzie dużym powodzeniem. Pozostałe bilety nabywać można u przewodniczącego komitetu dochodów niestałych, p. K. Jasińskiego (Przejazd nr. 14, telefon 18-11).

(x) **Osobiste.** Znany w naszym mieście pianista i pedagog, dyrektor „Lutni“ p. Tadeusz Mazurkiewicz przeprowadził się na ul. Targową nr. 58 róg Fabrycznej.

(x) **Wieczór „Maryański“.** W nadchodzący poniedziałek dnia 8 b. m. w sali Stow. robotników chrześcijańskich, odbędzie się „Maryański Wieczór“ dla członków Stow. Przejazd nr. 34. Początek o godz. 7 wiecz. Na wieczór ten będą tylko wpuszczani członkowie za okazaniem książeczek członkowskich.

(a) **Z kół maryawlickich.** Dokonana przez inspektora do spraw drobnego kredytu p. Krestjanowa rewizya w maryawlickiej kasie pożyczkowo - oszczędnościowej w Zgierzu stwierdziła znaczny deficyt, spowodowany tem, że zarząd wydawał różne pożyczki na cele religijne, a nie mógł dotąd pożyczek tych odzyskać.

Postanowiono zwołać nadzwyczajne zebranie członków, na którym zdecydowana ma być sprawa, czy dalej prowadzić, czy też zamknąć instytucję.

(a) **Kasy chorych.** W fabryce wyrobów bawełnianych Karola Hofrichtera rozpoczęła swe czynności od 1 stycznia 1914 r. kasa chorych nowego typu, wspólna dla tkalni i przedzalni, przy ul. Kątnej № 15, oraz farbarni i wykończalni przy ul. Piotrkowskiej № 104. Kasa obejmuje 700 robotników.

W organizacyi kasy zasługuje na wzmiankę odrębny stosunek określania wysokości zapomóg, nie zastosowany w żadnej innej kasie chorych.

Na wypadek choroby członka zapomoga zwykła wynosi połowę zarobku, z tem jednak zastrzeżeniem, że w razie umieszczenia bezżennego robotnika w szpitalu kasa żadnej zapomogi nie wypłaca. Na wypadek śmierci uczestnika kasy, zapomogę określono do 20-krotnego zarobku dziennego, przy śmierci żony 10-krotnego, dziecka—8-krotnego; na wypadek połogu żony, jeśli ta nie pracuje w fabryce, zapomoga wynosi 4-krotny zarobek dzienny, pobierany przez męża, z tym jednak warunkiem, że nie może być niższą od 5 rb.

— W fabryce akc. tow. wełnianej manufaktury F. W. Schweikerta, przy ul. Wólczajskiej № 215, działać zacznie wkrótce kasa chorych na zasadzie nowego prawa.

Postanowiono zwiększyć zapomogi dla chorych robotników, nie obarczonych rodziną, do wysokości połowy dziennego zarobku.

(a) **Fatalna droga.** Dochodzą nas słuszne narzekania mieszkańców Nowych Chojen na zły stan drogi, prowadzącej do stacji Chojny kolei obwodowej.

Cała ulica tak zwana Pryncypalna oraz dal-sza droga jest pełna wybojów, a w razie długotrwałego deszczu napełniona kałużami błota tak, iż staje się wprost niemożliwą do przebycia. Jest to jedyna droga, którą można dojechać

z Nowych Chojen do stacji Chojny, około Rudy Pabianickiej.

Teraźniejszy stan drogi wymaga gwałtownie szybkiej naprawy. Mimo ściągania znacznych podatków, gmina pozostaje głucha na ciągłe skargi mieszkańców.

Koniecznym jest, ażeby władze powiatowe wdały się w tę sprawę i zajęły się naprawą drogi.

(p) **Zajście w restauracyi.** W restauracyi przy ul. Zgierskiej nr. 10 Jankiel Goldberg, kelner, lat 25, w kłótki przy rachunku uderzony przez gościa kuflem, odniósł ranę głowy. Obydwaj odprowadzeni zostali do I cyrkułu, gdzie przybyły lekarz Pogotowia nałożył poszwankowanemu opatrunek.

(p) **Usiłowania samobójstwa.** Wczoraj w pociągu kolei łódzkiej, przychodzącej do Łodzi w południe z Koluszek, w wagonie III klasy znaleziono 18-letniego Stanisława S., ślusarza, przybyłego z Warszawy, otrutego karbolem.

Po udzieleniu mu doraźnej pomocy na miejscu wypadku przez lekarza Pogotowia, odwieziono go w stanie ciężkim do szpitala Czerwonego Krzyża.

— Na ul. Łąkowej 18-letnia Michalina F., żona robotnika, późnym wieczorem w dniu wczorajszym w mieszkaniu własnem usiłowała otruć się jodyną.

Niebezpieczeństwo usunął na miejscu lekarz Pogotowia.

Przyczyny obu tych rozpaczliwych kroków nieznane.

(p) **Przy pracy.** Na ul. Piotrkowskiej nr. 13 maszyna złamała dwa środkowe palce pracującemu przy niej Józefowi Kieszkowskiemu, robotnikowi fabrycznemu, lat 42.

(a) **Podrożenie prądu elektrycznego.** Pertraktacje związku zawodowego tkackich majstrów zarobnych w Zgierzu z tamtejszą elektrownią w sprawie obniżenia ceny prądu elektrycznego, dostarczanego dla oświetlenia tkalni i pędzenia silników, rozbiły się.

Zarząd elektrowni motywuje podwyżkę cen, podrożeniem materiałów eksploatacyjnych.

(a) **Pożar w Sikawie.** Wczoraj, o godz. 8 wieczorem, we wsi Sikawa, wynikł groźny pożar w zabudowaniach włościanina Stanisława Wentlanda. Pomimo akcyi ratunkowej, jaką rozwinął I oddział łódzkiej straży ogniowej ochotniczej, cała zagroda wraz z zapasami zboża, produktów i wszelkimi narzędziami spłonęła doszczętnie. Spaliły się też 2 psy i trzoda chlewna. Straty wynoszą około 5,000 rb. Straż powróciła z miejscą pożaru dopiero o godz. 1 po północy.

Przyczyna pożaru na razie nieznana.

(a) **Czwarty pożar.** Onegdaj, o godz. 7 wieczorem, we wsi Emilii, spłonęła doszczętnie zagroda dróżnika szosowego, Walentego Kacprzaka. Ogień wynikł w stodole z przyczyny dotąd niewyjaśnionej i objął niebawem całą zagrodę wraz z domem mieszkalnym. Ze wszystkich budynków pozostała tylko kupa zgliszcz.

Straty w budynkach, zbożu, produktach i narzędziach rolniczych wynoszą około 3,000 rb. Budynki były ubezpieczone.

Jest to w ciągu niespełna dwóch tygodni już czwarty z rzędu pożar w tej okolicy.

## S Z T U K A.

(x) **Teatr polski.** Dziś we środę „O czem się nie mówi“ Brieux.

W czwartek stale wypełniające teatr polski „Orle“ Rostanda z p. Biegańskim w roli tytułowej. Bilety w dużej ilości już rozsprzedane, pozostałe nabywać można w cukierni W-go Ulrichsa od 10 do 1 i w kasie teatru od 5 do 9 wiecz.

W piątek po raz pierwszy doskonała lekka komedia w 4 aktach Vebera p. t. „Beben“.

W sobotę po poł. po cenach najniższych „Mazepa“ w 5 aktach Słowackiego; wieczorem wspaniałe „Orle“ Rostanda.

(x) **Teatr ludowy.** Kółko dramatyczne przy Stow. robotników chrześcijan odegra na scenie własnej przy ul. Przejazd nr. 34, w nadchodzącą niedzielę 7 b. m. „Grochowy wieniec“, 4-aktową komedię kontuszową ze śpiewami i tańcami A. Mateckiego, która na 2-ch pierwszych przedstawieniach cieszyła się ogromnym powodzeniem. Początek przedstawienia o g. 7 wiecz.

(x) **Z „Lutni“.** Towarzystwo „Lutnia“ chcąc uczcić pamięć świetnego naszego pisarza Józefa Korzeniowskiego, urządza w poniedziałek d. 8 b. m. w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej nr. 108 o godz. 8 i pół wiecz. punktualnie wieczór dramatyczny, na którym odegraną zostanie 3 aktowa sztuka tegoż autora p. t. „Pan na meżatka“, w wykonaniu członków Koła dramatycznego „Lutni“.

(x) **Battistini w Łodzi.** W nadchodzącą niedzielę 7 b. m. zjeżdża do nas znany i ceniony

baryton ulubieniec Warszawy Mattia Battistini i urządza w teatrze wielkim jeden koncert.

Pokup na bilety jest znaczny. Pozostałe nabywać można w składzie instr. muz. Frydberga i Koca—Piotrkowska 90.

## Z WARSZAWY.

\* **Odczyt p. Curie-Skłodowskiej.**

Przy szczerze wypełnionej sali muzeum przemysłu i rolnictwa odbył się wczoraj odczyt radzie p. Curie-Skłodowskiej.

Znakomitą uczoną przyjmowano owacyjnie, dziękując burzą oklasków za światłą prelekcję.

Po odczycie o godz. 11 wieczorem odbył się na cześć p. Curie-Skłodowskiej bankiet w salonach Resursy kupieckiej.

Przemawiali prezes p. Fuchs i dr. W. Szyzło, deklamował Tarasiewicz, śpiewał Dygas.

Nastrój panował serdeczny.

\* **Z kiegarstwa.**

Znana od lat 50 firma księgarska „F. Hoessick“ przeszła na własność d-ra S. Markusfelda. Kierownictwo księgarni objął p. Maryan Steinberg.

\* **Konfiskata.**

Z rozporządzenia komitetu do spraw prasowych skonfiskowano wczoraj pierwszy tom wybranych pism Ryszarda Berwińskiego, który świeżo wyszedł w wydawnictwie p. t. „Muzy“.

\* **Proces hr. Ronikiera.**

Wczorajsza rozprawa minęła bez jakiegokolwiek „sensacji“. Zeznania świadków, oparte po największej części na plotkach, słyszanych od różnych osób, bynajmniej nie przyczyniły się do wyjaśnienia sprawy.

## Z DUMY.

Petersburg, 2 grudnia.

Na dzisiejszym posiedzeniu Dumy państwowej rozpoczęto obrady nad projektem prawa o podatkach od nieruchomości miejskich. Projekt rządowy żądał 6% od dochodów w Rosyi i 10% w Polsce. Komisya zaś finansowa Dumy obniżyła normy o 1% (czyli 5% i 9%), wyraziwszy jednocześnie żądanie, aby podatki w Królestwie były sprowadzone do normy istniejącej w Cesarstwie, z chwilą wprowadzenia samorządu miejskiego.

Imieniem Koła polskiego zabiera głos poseł Gościcki i popierając poprawkę październikowców, żądającą obniżenia stopy procentowej w Cesarstwie do 4%, domaga się obniżenia stopy tej w Królestwie do 8%.

W głosowaniu przyjęto poprawki te dla Cesarstwa 124 głosami przeciw 118, dla Królestwa olbrzymią większością głosów.

Głosując zaś jednak nad całym projektem odrzucono go zupełnie nieoczekiwanie większością 118 głosów przeciw 114.

To samo, tylko przy zmienionej liczbie głosów „przeciw“ 130 „za“ 119 powtórzyło się przy głosowaniu przez wychodzenie przez drzwi.

Odrzucenie całego projektu wywołało w kuluarach Dumy ogromną sensację.

Przypuszczają tu, że prawo odrzucone będzie przeprowadzone w drodze art. 87-go, albo też, że będzie wyjednanie Najwyższe pozwolenie, celem powtórnego wniesienia projektu prawa do Dumy, ponieważ według praw obowiązujących projekt odrzucony nie może być wniesiony na tej samej sesyi. Tymczasem zaś prawo obecne traci swoją moc obowiązującą dnia 14-go stycznia.

## Po zajściach w Saverne.

Saverne, 2 grudnia.

Ekscesy wojska nie ustają. Dzisiaj rano oślawiony porucznik Forstner, goniąc na czele swego oddziału kilku robotników, którzy mu mieli ubliżyć, złapał jakiegoś chorego na nogę szewca i sądząc, że i on należał do „obra-

żających" go, boleśnie ranił biednego kalekę w głowę.

Po południu znowu aresztowało wojsko jakąś parę małżeńską pod pozorem, że małżonkowie naśmiewali się z żołnierzy. Interwencja komisarza policyjnego, który w tej chwili przechodził, pozostała bez skutku.

Zastępca chorego komisarza z Saverne, Gunz, wydał ponowną odezwę do ludności z wezwaniem, by mimo nowych ekscesów ze strony wojska, zachowywała się spokojnie. Mimo to podrażnienie wśród ludności jest wielkie.

99-ty pułk piechoty, do którego należy Forstner, rozlokowano chwilowo na polach ćwiczeń pod sąsiednim miastem Hagenau. Jak ogólnie przypuszczają, pułk ten nie powróci już więcej do Saverne.

**Berlin, 3 grudnia. (wł.)** Namiestnik Alzacy Winter wniósł zażalenie do prezesa rady związkowej na zajścia w Saverne.

**Strasburg, 3 grudnia. (wł.)** Rekruci alzacy nie otrzymają w tym roku urlopów świątecznych, ponieważ rząd obawia się, aby podczas wakacji nie przyczynili się do rozruchów.

## TELEGRAMY.

### Zgoda mocarstw.

**WIEDEN, 2 grudnia (wł.)** Mocarstwa wyraziły ostatecznie zgodę na kandydaturę ks. Wieda, do tronu albańskiego.

### Dymisyja gabinetu.

**PARYŻ, 2 grudnia (wł.)** Parlament odrzucił 290 głosami przeciw 265 projekt rządowy, dotyczący uprzywilejowania renty państwowej. Skutkiem tego gabinet Barthou podał się do dymisji.

### Podróż króla Alfonsa.

**WIEDEN, 2 grudnia (wł.)** Król Alfons odjechał dziś do Paryża, skąd uda się następnie do Londynu.

### Za demonstracją.

**PETERSBURG, 2 grudnia (wł.)** Studenci instytutu górniczego, zapisani wczoraj z powodu demonstracji na wykładzie Kryłowa, oddani zostają pod sąd dyscyplinarny.

Nastrój w instytucie podniecony.

### Burza na morzu.

**CHRYSTYANIA, 2 grudnia (wł.)** Od wczoraj szaleje na całym wybrzeżu Norwegii straszna burza. Szczególnie ucierpiało Bergen.

Wiadomości nadchodzące do portów donoszą o stratach w ludziach.

### Strajk kobiet.

**MADRYT, 2 grudnia (wł.)** Zatrudnionych przy zbiorze pomarańczy w Castillonie, 3 tys. kobiet zastrajkowało, żądając podwyższenia płacy.

### Minister w samolocie.

**LONDYN, 2 grudnia (wł.)** Angielski minister marynarki Churchill, odbył podróż napowietrzną w samolocie, przyczem sam sterował aparatem.

### Uwolnienie prezydenta.

**NOWY JORK, 2 grudnia (wł.)** Aresztowany tu niedawno przez władze amerykańskie prezydent republiki Nikaragua (Ameryka Środkowa) Adolf Diaz, wypuszczony został na wolność.

## Z ostatniej chwili.

### W przededniu otwarcia sejm.

**Lwów, 3 grudnia. (wł.)** Stronnictwa przygotowują się energicznie do otwarcia sejm. Komisja związku narodo-ludowego zbiera się dzisiaj o godzinie 3 po poł., a jutro zbiera się ca-

Dnia 5-go grudnia t. j. w piątek, jako w bolesną rocznicę śmierci

ś. † p.

# Władysława Łuczковского

odbędzie się w kościele św. Krzyża, przed ołtarzem Matki Boskiej N. P. o godzinie 7 i pół rano, nabożeństwo żałobne, o czem zawiadamia rodzinę, przyjaciół i znajomych **żona i syn.**

ly klub tego stronnictwa. Komisja centrowców zbiera się jutro o 10 rano, a klub tej partii o godz. 4 po poł. Klub ludowców, któremu będzie przewodniczył pos. Bujko, w miejsce Stapińskiego, zbiera się jutro o g. 3 po poł. Klub ukraińców zbiera się jutro o 7 wieczorem, a demokratyczna lewica sejmowa jutro rano. Konserwatyści krakowscy zbierają się dopiero w piątek. Już dziś wszystkie stronnictwa odbywają poufne narady.

### Z posiedzeń delegacji.

**Wiedeń, 3 grudnia. (wł.)** Wczoraj ukończyła dyskusję generalna komisja wojskowa delegacji węgierskiej. Dziś minister wojny odpowie na wszystkie postawione mu w toku dyskusji pytania.

### Po wizycie w Londynie.

**Wiedeń, 3-go grudnia. (wł.)** O onegdajszej audyencji ambasadora angielskiego u cesarza donoszą, że cesarz wyraził swoje zadowolenie z powodu przyjęcia, jakiego doznał w Anglii następcy tronu. Cesarz oświadczył pozatem, że stosunki pomiędzy Austrią i Anglią staną się jeszcze serdeczniejsze, niż dotychczas.

### Cesarz a sejm chorwacki.

**Wiedeń, 3 grudnia. (wł.)** Wczoraj przyjął cesarz przysięgę wierności od nowego bana Chorwacyi bar. Szkerleca. Cesarz wyraził nadzieję, że obecny sejm chorwacki będzie zdolny do pracy, gdyż ma zapewnioną większość, przychylną rządowi.

### Po dymisji gabinetu.

**Paryż, 3 grudnia. (wł.)** Jako kandydatów na stanowisko prezesa ministrów wymieniają: Brianda, Milleranda i innych, najwięcej szans jednak mają Cailleux i Delcasse.

### Wstrzymanie demobilizacji.

**Białogród, 3 grudnia. (wł.)** Pisma tutejsze donoszą, że demobilizacja armii serbskiej odroczone została na czas nieograniczony. Rezerwy będą puszczane do domów dopiero po nadejściu nowego rekruta.

### Gospodarka bułgarów.

**Białogród, 3-go grudnia. (wł.)** Z Tracyi donoszą, że bułgarzy napadają na ludność tracką, palą wsie i osady i mordują ludność. Ponadto łupią sklepy i dopuszczają się zwierzęcych okrucieństw.

### Galowy obiad.

**Ateń, 3 grudnia. (wł.)** W poselstwie francuskim odbył się obiad z udziałem greckiej pary królewskiej. Byli obecni również przedstawiciele obcych państw i ciało dyplomatyczne.

### Czuła giełda.

**Berlin, 3 grudnia. (wł.)** Wskutek wiadomości o śmierci Sazonowa, brata rosyjskiego ministra, powstała na giełdzie wczorajszej panika. Przypuszczano powszechnie, że śmierć zaskoczyła ministra.

### Fatalne zderzenie.

**Katowice, 3 grudnia. (wł.)** Na szosie pomiędzy Katowicami i Królewską Hutą zderzył się wczoraj tramwaj z pociągiem osobowym.

Tramwaj został doszczętnie rozbity. 3 rannych.

### Burzliwe posiedzenie.

**Lizbona, 3 grudnia. (wł.)** Wczorajsze posiedzenie parlamentu miało przebieg bardzo burzliwy, gdyż lewica protestowała przeciwko przemówieniom niektórych posłów. Prezesem izby wybrano Coutinho.

### Katastrofa lotnicza.

**Londyn, 3 grudnia (wł.)** Admirał Lusington, który swego czasu dokonał wlotów w towarzystwie ministra marynarki Churchila, spadł z nieznaczonej wysokości i zabił się na miejscu.

Do numeru dzisiejszego dołączamy prospekt „Skarbnicy Polskiej” dla prenumeratorów zamieszkujących centralne dzielnice miasta.

**Szanownym naszym prenumeratom zamiejscowym przypomniemy o odnowieniu prenumeraty za kwartał przyszły i uregulowaniu zaległej opłaty.**

### ODPOWIEDZI REDAKCYI.

**P. Pokor. z ul. Wólczańskiej w Łodzi.** W chorobach nerwowych należy przede wszystkim poinformować się u lekarza, zanim zastosuje się środki ogłaszane w gazetach.

**Uczniom i uczniom kursów przygotowawczych w Łodzi.** Podziękowanie, nadesłane Redakcyi, może być drukowane tylko w ogłoszeniach płatnych.

**P. Ignacemu M.** W warunkach rodzinnych, określonych przez Pana, nie przysługuje mu żadna ulga przy spełnianiu powinności wojskowej. Oszczędności lepiej składać w Tzw. poz.-oszczędnościowym rzemieślniczym (Mikołajewska 40) niżeli we wskazanym przez Pana.

**P. A. Rz.** Musimy powtórzyć to, co już odpowiadaliśmy Panu. Cenimy pięknie uczucia Pańskie, lecz nadesłanych prac nie możemy drukować, bo... nie nadają się dla gazety.

## O F I A R Y.

*Na „Gniazdo” Tow. opieki nad dziećmi.*

S. Merkiel 50 kop.

A. Loch, zamiast wieńca na grób ś. p. Anny Popiel — 3 rb.

Zamiast kwiatów na trumnę ś. p. Leontyny Wacławowej Tymowskiej składają Antoniowie Michałowscy 5 rb.

Nieprzyjęte świadkowe od Ch. 1 rb. 60 k.

*Na Pogotowie ratunkowe.*

Zamiast wieńca na grób Adolfa Inisa zebrane wśród znajomych 12 rb.

(Na budowę gmachu dla „Gniazda”).

M. L., jako jałmużna jubilerska 1 rb.

*Na szkołę rzemiosł.*

(Przy chrz. Tow. dobroczynności).

Zamiast kwiatów na trumnę ś. p. Leontyny Tymowskiej składają Stefanostwo Przedpelscy 5 rb. Zygmunta F. 1 rb.

*Na Ochronę na Bałutach.*

Zebrane na imieninach u pp. Kowalewskich 6 rb 5 kop.

*Dla biednych.*

(Do uznania Redakcyi)

Na chleb dla ubogich św. Antoniego W. K. 8 rb.

## Rozkład pociągów

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odechodzą z Łodzi: a) 12.15, b) 7.20, 8.05, 10.00, d) 12.50, e) 1.50, f) 3.45, 4.50, g) 5.45, h) 6.43, 7.33, 8.45.

Przychodzą do Łodzi: 4.37, 7.22, 8.55, 9.55, i) 10.40, 1.00, 3.10, j) 4.58, 6.20, 8.08, 9.55, k) 11.00.

## Z KROLESTWA.

(x) Z prasy prowincjonalnej. Z dniem 1 grudnia r. b. czasowo zostało zawieszono wydawnictwo „Gazety Kieleckiej” z powodu nakładanych częstych kar prasowych.

„Gazeta Kielecka” wychodziła 2 razy na tydzień, lecz wydawca zamierzał ją zmienić na pismo codzienne.

Natomiast po całorocznym letargu zbudził się dnia 1 grudnia „Przegląd Kielecki,” który ma wychodzić codziennie. Wydawcą jego jest p. K. Modzelewski.

Prócz tego wychodzi w Kielcach codziennie „Kuryer Kielecki.”

**Pod kołami pociągu.** Nocy wczorajszej między stacyami Dąbrową i Gołonóg znaleziono zwłoki zabitego przez pociąg Franciszka Kloska, lat 43. Wczoraj pod Ząbkowicami 10-letni chłopiec Stanisław Zarychta wpadł pod przechodzący pociąg towarowy, przyczem koła obcięły mu prawą stopę. Poszwankowanego odesłano do szpitala do Będzina. Onegdaj pod Ząbkowicami na wiorście 271 znaleziono zwłoki, zabitego przez pociąg, Jana Balasa lat 44, mieszkańca wsi Tucznia, gm. Łosień. Wczoraj pod Skiernewicami na plancie znaleziono zwłoki, zabitego przez pociąg, Kazimierza Wietrzaka.

## DZIEŃ KWIATKA

na rzecz Szkoły Rzemiosł przy L. Chrześc. Tow. Dobr. w dniu 28 września 1913 r.

Po ostatecznym zamknięciu rachunek „Dnia kwiatka” na rzecz Szkoły Rzemiosł przedstawia się, jak następuje:

Dochód:	
Za pośrednictwem p. Dawidczyńskiego	
4, 5 i 6 rewir	595 rb. 65 kop.
Z puszek przeliczonych w fabryce p. Geyera	5735 „ 62 „
Za pośredn. pp. Konopków	174 „ 21 „
„ p. Niteckiego	6 „ 80 „
„ p. Olecha	72 „ 60 „
„ p. Jętkiewiczowej	140 „ — „
„ p. Borkowskiego	13 „ 90 „
„ p. Kapuścińskiego	160 „ 35 „
„ p. Bawarskiego	59 „ — „
„ p. dr-owej Skalskiej	260 „ — „
Drobne ofiary	5 „ 78 „
Za pośrednictwem JW. bar. Heinzlowej	5635 „ — „
Złożone przez JW. bar. Heinzlową na ręce p. Brinkenhoffa	50 „ — „
<b>Razem</b>	<b>10704 rb. 91 kop.</b>
Wydatki na kwiaty, znaczki, przewóz służbę, druki i t. p. wyniosły	553 „ 90 „
<b>Czysty dochód wyniósł</b>	<b>10151 rb. 1 kop.</b>

Za tak świetny rezultat młodzież kierująca się na rzemieślników, składa wszystkim osobom i instytucjom, które przyczyniły się do urzeczywistnienia jej dążeń — serdeczne „Bóg zapłać”.

W imieniu Komitetu Szkoły L. Koźmiński.

3963



Dziś 3-go i jutro 4-go grudnia

**Wspaniałe przedstawienia.**

Drugi występ hrabiny Ady Buhnel. Trzeci występ pięknego rymianina S-r. Pearson. Występ p o g r o m c y zwierząt p. Henry. Debiut znanych ekwilibrystów sióstr Kolzer. Również przyjmą udz. żokiej, żokiejki, akrobaci, ekwilibryści, żonglerzy, gladiatorzy, komici i wszyscy kłowni.

ANONS: W tych dniach debiuty nowych artystów. Ceny miejsc zwyczajne. Początek przedstawienia o g. 8 i pół wieczorem, 5977

## Dr. WOLYŃSKI

były asystent kliniki uniwersytetu wrocławskiego (prof. Hinsberg) osiadł w Łodzi jako specjalista **chorób uszu, nosa i gardła, ul. Piotrkowska № 39.**

Godziny przyjęć. 10—12 i 4—6 po poł., w niedzielę od 10—12. Operacje, bronchiskopia, kąpiele elektryczno-świetlane. 2569

# PLAGA NERWÓW

## GAWĘDA NAUKOWA.

Oslabienie ustroju nerwowego, czyli neurastenia, objawia się przedewszystkiem w skłonności do szybkiego zmęczenia, braku energii, wreszcie w zaniku wszelkiej przedsiębiorczości. Dotknięty neurastenią, zawsze jakby zbolały, a po przespanej nawet całej nocy nie dozna uczucia zupełnego spoczynku. Jeśli pozatem powstają inne jeszcze dolegliwości, jak dotkliwe kłócia w stawach, częste bicie serca, zawroty głowy, uczucie lęku i t. p. wówczas jedynym punktem wyjścia pozostaje tylko pobyt w specjalnym sanatorium. Współczesna jednak wiedza posiada środki wzmacniające energicznie organizm, a tem samem i zapobiegające rozwinięciu się choroby. Jeśli wykluczyć kurację dyetyczno-fizyczną, jako w większości przypadków nieodpowiednią — pozostają nam tylko metody najnowszej terapii, której wytycznym punktem jest uregulowanie trybu życia, przedewszystkiem zaś dostatnie i prawidłowe odżywianie organizmu. Wszystkim tym właśnie warunkom odpowiada najzupełniej preparat KOLA-DULTZ. Działanie ostatniego polega głównie na pobudzeniu bez następnej senności i osłabienia, wywołanych stale przez środki podniecające, jak alkohol, kawa i inne.

Pod wpływem preparatu Kola-Dultz następuje widoczny wzrost energii, żywsze krążenie krwi, silniejsza działalność serca. Wskutek zaś ożywionego krwioobiegu poszczególne narządy są lepiej odżywiane, trawienie staje się bardziej dostateczne tak, że znajdujące się w pokarmach w wielkiej ilości związki fosforowe i lecytynowe zostają w zupełności wessane.

Oto właśnie naturalny środek, należycie odżywiający cały ustrój nerwowy, z jednej strony

przez konserwowanie istniejących sił organicznych, z drugiej zaś przez uzupełnianie zużytych za pomocą łatwego przyswajania produktów bezpośrednio ze spożytych pokarmów. Nerwów zaś w ścisłym znaczeniu karmić nie można, dlatego też wszystkie tak zwane „środki karmiące nerwy” są bezwartościowe, a nawet szkodliwe.

Najstojniejsi profesorowie całego świata wprowadzili preparat ten do szpitali i podali o nim obszernie rozprawy naukowe.

Jednocześnie przyboczny lekarz Jego Świątobliwości Papieża Prof. Dr. Petacci, oraz lejbmedycy Ich Królewskich Mości Królestwa Włoskich wyrażają się o nim z największym uznaniem i stosują Kola-Dultz u swoich Wysoko-powstawionych Pacjentów.



Profesor Petacci  
Lekarz przyboczny Jego Świątobliwości Papieża.

Oto pisze znany pisarz Annunzio:

„Nie znoszę próżnych zachwyty. Podaję same tylko fakty. Wskutek nadwyżżenia umysłowego i niedostatecznego odżywiania siły moje wyczerpały się tak dalece, że jakem się dopiero niedawno dowiedział: w s z y s c y moi znajomi byli przekonani, iż koniec mój się zbli-

ża. Miewałem tak silne bóle głowy, że przy chodzeniu unikałem wprost śmielszego stąpania.

Przyjmowałem już wiele środków na wzmożenie nerwów, niestety wszystkie bez najmniejszego rezultatu. Wówczas właśnie wpadły mi w ręce referaty o pańskim preparacie Kola-Dultz. Bez zbytniego zaufania sprowadziłem opis jego. Pomimo to zdecydowałem przeprowadzić większą próbę. Było to przed dwoma miesiącami, zacząłem regularnie przyjmować pastylki Kola-Dultz, nie zmieniając jednocześnie zwykłego trybu życia. Po kilku już zaledwie dniach występuje niespodziewany skutek. Straszliwy ból głowy znikł bez śladu, wstąpiła we mnie jakaś otucha i bodziec do życia. Przyjaciele i znajomi podziwiali tę rażącą zmianę, ja zaś stałem się poniekąd żywą reklamą pańskiego preparatu Kola-Dultz. Pozostają niezmiernie wdzięczny”.

To szczere wyznanie powyższe powinno pobudzić każdego do poznania środka, tak skutecznie działającego, tembardziej, że próba ta nie go kosztować nie będzie. Wystarczy karta pocztowa pod adresem: „Tow. Akc. Powszechnej Fabryki Przetworów Chemicznych w Budapeszcie”. Oddział na Królestwo i Cesarstwo: Warszawa. Nowy świat 52/128.

Niezwłocznie zatem wysyła się każdemu **zupełnie bezpłatnie** i bez opłacenia kosztów przesyłki **próbę tabletek Kola-Dultz**, a także wspomnianą powyżej i pouczającą książkę.

Radzimy nie zwlekać, póki nowe wydanie jeszcze nie wyczerpane. 3937



## „ODEON” Dziś 2-godzinny bezkonkurencyjny program!

# W ODURZENIU MILJONÓW

Sensacyjny dramat w 3-ch wielk. akt. z życia w pustyni amerykańskiej w wykon. najlepszych artystów firmy „GAUMONT”

Nadzwyczaj efektowne i ciekawe momenty!

Ide się ogolić, Arcyzabawna komedia. **Slub księżniczki Dahomejskiej**, Zaciekawiające zdjęcia kol. z natury z obyczajów w Zachodniej Afryce.

Nad program.

Nad program.

## ASTA NIELSEN jako SZPIEG

w 4 aktowym dramacie „Ofiara Obowiązku obywatelskiego”.

Pierwszy obraz z seryi Asty Nielsen w sezonie obecnym.

## Zarząd Drogi Żelaznej Fabryczno-Lódzkiej

niniejszem zawiadamia wysyłających ładunki, że na stacyi towarowej Łódź-Fabr. w dniu 9/22 grudnia 1913 roku o godzinie 10-iej rano, na zasadzie § 40 — 90 Ogólnej Ustawy rosyjskich dróg żelaznych będą sprzedane z głośnej licytacji niewykupione przez odbiorców towary, przybyłe w miesiącach maju i czerwcu, za frachtami: Murom Mur. 32718 tkanina wełniana I. N. Dektjarow; Putiwl M. K. W. 10945 pończochy bawełniane — Serczynko; Moskwa m. M. W. R. 154517 tkanina bawełniana — Centralny skład, zawiadowcy st. dla A. Golcendera; Wałdaj M. W. R. 32502 plusz i towar wełniany — A. I. Kołmyków; Zaozierna Syb. 5536 tkanina wełniana — Mar. Ulanowa; Warszawa m. Poł.-Ws. 153053, 153878 maszyny krawieckie Fliderbaum, zaliczenie 37 rubli i 56 rb. 50 kop.; Warszawa m. Poł.-Ws. 155367 wyroby miedziane — Rotband, zaliczenie 67 rb. 65 kop.; Jekaterynodar Wład. 74154 pończochy, zawiadowca stacyi, dla Adolfa Kiebsza; Kobelaki Poł. 11634 tkanina wełniana — W. Ł. Bruk; Saratow II Raz, Ur. 7157 tkanina wełniana — Dom Handlowy Kuramszyn i Mamedjelcew; Ojasz Syb 1229 próbki manufak. — Anna Borodylina; Batum Ros. T-wo Żeg. i Handl. 13816 chustki wełniane — Agent, zawiadowcy st. dla M. Walda; Kargat, Syb. 7655 próbki różne i inne wyroby — Girsfeld; Buchara Sr.-Az. 8997 obrzynki szmat — F. Elentuch; Hodzent Sr.-Az. 15452 próbki manuf. — Jan Możejew; Płatonowka R. Ur. 6818 samowar — Eflim Tuzow; Armawir Wł. 94579 towar galanterijny — Bracia Czumałowy i S-ka; Wierzbnik Nad. 32805, 32804 forniry dębowe — B-cia Lichtensztejn; Opoczno Nad. 50457 wyroby żelazne — L. Rozenberg, zaliczenie 34 rb.; Warszawa m. Nad. 580921 klucze stalowe — Wolanów i Kantor, zaliczenie 126 rubli; Warszawa Brz. Nad. 66821 farby różne — Landau; Warszawa m. Nad. 582587 korki — Langleben, zaliczenie 17 rb. 50 kop.; Nowa-Aleksandrya Nad. 30265 torebki papierowe — F. Cyfracki; Kielce Nad. 70823 odpadki tkanin bawełnian. — Zawiadowca stacyi; Haszczewato Poł. d. 1.8707 wyłoki buraczane — Kogan; Tyraspol Poł. Z. 10459 próbki manuf. — M. Barski, zaliczenie 65 kop.; Żurawlewska Poł. Z. 8361 próbki manuf. — Zawiadowca stacyi, dla W. Zylbersteina; Bercyzów m. I T-wa d. lin. 8646 tkanina bawełniana — Józef Barag dla Braci Dobranickich; Odesa m. od. Poł. Z. 5186 próbki sukienne — Gersz Ganelin; Kijów I tow. Poł. Z. 632795 tkanina bawełniana — I. G. Barag, dla B-ci Dobranickich; Kijów I tow. Poł. Z. 634237 towar cukierniczy — Ł. Kac, zaliczenie 34 rb. 18 kop.; Kijów I Tow. Poł. Z. 629192, 629256, 629193 pierniki — H. Asnis, zaliczenia 24 rb. 90 kop., 25 rb. 60 kop. i 22 rb. 30 kop.; Dwinsk Pół. Z. 231795, próbki wełniane — S. Pawłowicki, zaliczenie 80 kop.; Petersburgska st. m. Pół. Z. 333215 dzieła drukowane T-wo Drzorz i S-ka dla T-wa Industria; Petersburg Pół. Z. 828726 szpulki drewniane — P. Forostowski; Homel L. Rom. 21848 wata wełniana G. Wan, zaliczenie 55 kop.; Warszawa m. st. Ł. F. 58011 kakao — E. Fridler i W. Zawadzki, zaliczenie 127 rb. 70 kop.; Warszawa m. st. Ł. F. W. 59230 woda kolońska — Pływacki; Rudniki W.W. 21105 balony próżne szklane — Akc. T-wo Chem. wyr. Rendziny; Zawiercie W.W. 157147 odpadki tkanin baweł. — Ekspedycya towarowa, dla F. Kona; Zawiercie W.W. 155934 kapelusze stare-filcowe — Majer Klajman; Pruszków W.W. 55039 krążki glaspapieru — fabryka „Union“ zaliczenie 150 rb. 37 k. Pruszków W.W. 55231 wyroby wełniane — Haberman, zaliczenie 42 rb. 60 kop.; Warszawa W.W. 535113 miedz czarna — H. Gryn; Warszawa W. 535702, 536831 części maszyn żelaznych — fabr. Ferster, zaliczenie 48 rb. 85 k. i 49 rb. 60 kop.; Warszawa W.W. 537471, 537472 i 537474 żelazne wyroby — Wolanów i Kantor, zaliczenia 76 rb. 67 k., 98 rb. 15 kop. i 65 rb. 13 kop.; Warszawa W. 546267 torebki papierowe — W. Majewski, zaliczenie 33 rb. 75 kop.; Kremiennoje Jek. 15287 tkanina wełniana — J. M. Kogan; Homel pas. L. Rom. 1452 bagaż — oddział bagażowy, dla S. Kaufmana; Warszawa W. 157049 koszyki stare — Sztraus dla A. Mauryna; Warszawa W. 158193 szkło — Melnicer, zaliczenie 33 rb. 20 kop.; Sosnowice W. 1551 damski kostium — Ekspedycya posp. dla Zawiadowcy stacyi; Libkany Poł. Z. 4456 manuf. towar I. Ginzburg; Reczyca Pol. 69758 rzeczy domowe E. Połocki; Pogruznaja Wol. Bugul 3934 obrzynki bawełniane — Neifach; Witgensztejnska Alek. 2931 odpadki bawełniane Chaim Fryd; Tiumen Per. 22543 skóry niedźwiedzie — I. G. Stachejew dla I. Grygorjewicza; Habarowsk Ussur 1378 próbki manuf. — W. A. Michejew.

Na stacyi Koluszkki Ł. F. dnia 16/29 grudnia 1913 r. o godzinie 2-iej po południu.

Łódź-Fabr.-Koluszkki 50032 próżna skrzynka — A. Kaźmierczak; Łódź-Fabr.-Koluszkki 59524 karbolineum i skrzynka próżna „Ekspert“.

Wrazie gdyby licytacja w dniu wyżej oznaczonym do skutku nie doszła, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się na stacyi Łódź-Fabr. w dniu 10/23 i 11/24 grudnia 1913 roku o godz. 10 rano i na stacyi Koluszkki-Łódź-Fabr. w dniu 17/30 grudnia 1913 roku o godz. 2 po poł. 3919

HURTOWY SKŁAD

Główny sklep Juliusza 14.

## Towarów kolonialnych i elektryczna

**ORZECHY** włoskie, ełmskie, kaukazkie, ta-reckie i amerykańskie, rodzynki, sałtanka, migdały, figi, śliwki, szaptała i grzyby suszone, wanilię, miód, ryż, cukier, herbatę, sól, śledzie, **masło syberyjskie** i codziennie świeżo paloną **kawę**

POLECA

**TEODOR WAGNER**

Łódź, Piotrkowska 213

Telef. 5-91.

4042

Telef. 5-91.

PALARNIA KAWY

## Walenty Kopczyński

Pierwsza Łódzka Piekarnia Mechaniczna 2987

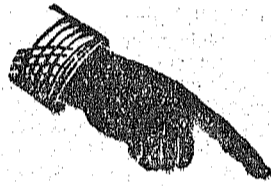
Łódź, ulica Juliusza № 14. — Telefon 10-30.

codziennie świeże bułki i chleb o 4-ej po południu we wszystkich filiach:

Piotrkowska: 76, 112, 144, 200, 273.  
Cegielniana: 2, 53.  
Zawadzka 14.  
Południowa 24.  
Widzewska: 152, 48 (Palast Hotel).

Zgierska 13.  
Mikołajewska 27.  
Konstantynowska 8.  
Długa 11 róg Konstantynowskiej.  
Główny sklep Juliusza 14.

Główny sklep Juliusza 14.



**WŁ. JANISZEWSKA**

Przejazd № 16 (naprzeciw placu „Cyklistów“)

**GALANTERYJA**

DAMSKA i MĘSKA.

Gustowne  
Bluzki  
z własnej  
pracowni.

Sklep zaopatrzony w różne przedmioty w zakresie GALANTERYI.  
Wybór koszul męskich. :: Świeżo nadeszły różne ciepłe rzeczy.

## Obszerny sklep

z dwoma przyległymi pokojami i kuchnią do wynajęcia. Zielenka № 19. 4114

## Zaginął wyżał

maści białej, w żółte łaty z rozdwojonym nosem. Proszę odprawić na Nowy Rynek № 2 do apteki, za wynagrodzeniem. 4118

## 4 POKOJE

frontowe

i piętro, do wynajęcia od 8 stycznia 1914 roku. Obajrzęd można: ul. Spacerowa nr. 41

## Dr. Roman Glöger

akuszer.

mieszka obecnie Nowy Rynek 5. Godziny przyjęć: 8—11 rano, 5—7 po poł. Telef. 34-97. 4120

## Doktor Władysław DUNIN-WĄSOWICZ

naczelny lekarz 4765

szpitala Anny Maryi, przyjmuje chorych codziennie od 4 do 6-iej. Widzewska 104 za Nawrot.

## JAK TO SIĘ ROBI

Proszę przysłać adres z (7 k. m. na odpow.), to przysłemy nasz prospekt, wyjaśniający jak zarobić 50—100 rb. i więcej miesięczną, pracując u siebie w domu. Fachow. wykształc. zbyteczne. Odlegl. zamieszkania nie zawadza.

Towarzystwo WHITTICK-KUMAU i S-ka, St.-Petersburg, Newski 40/42. 314—K.

## Lecznica Widzewska lekarzy specjalistów dla przychodzących Główna 51 (róg Widzewska) tel. 30-83).

Dr. Kenschner choroby dziecięce 11 i pół do 1. Dr. Wołyński — uszu, gardła i nosa od 12 do 1. Dr. Fried — wewnętrzne od 6 do 7 i pół. Dr. Fokschański — chirurgiczne od 11 do 12 i pół. Dr. Fryde — kobiece i akuszer od 12—1. Dr. Trachtenberg — weneryczne i skórne od 11 i pół do 12 i pół i od 5 i pół do 6 i pół. Dr. Goldstein-Poljak okulista od 6 i pół do 7 i pół.

Analiza, szczepienie ospy, badanie mamek.

## Porada 50 k.

## W Lombardzie Akcyjnym Mikołajewska № 23.

Można kupić różną ładną biżuterję z brylantami i kolorowymi kamieniami nową i używaną pozostałą z licytacji. Ceny niskie. 3970

# A. SPODENKIEWICZ

**Laiki**  
po cenach fabrycznych.

**BIELIZNA** trykotowa org. D-ra JEGERA krajowa z pierwszorzędnych fabryk w różnych grubościach.  
**BLUZKI** wełniane z czystej wełny w pięknych kolorach najnowsze fasony (z baskinkami).  
**CZAPKI** wełniane, włóczkowe, kapelusze damskie i dziecięce w wielkim wyborze.  
**UBRANKA** chłopięce z szewiowej wełny, switry męskie i dziecięce.  
**HALKI** sordaki, sukienki, kufanki włóczkowe i wełniane.  
**ŻAKIETY** damskie „Changent” białe, kolorowe, paltoćki dziecięce w różnych gatunkach.  
**RĘKAWICZKI** ciepłe z angielskiego materiału skórkowe, trykotowe i włóczkowe.  
**POŃCZOCHY** skarpetki, nakolanniki, pulsetki damskie i męskie czysto wełniane. 3897

Geny bardzo przystępne towar w dobrych gatunkach.

KONSTANTYNOWSKA № 26.

## KAZIMIERA Jarocińska

121 PIOTRKOWSKA 121

Poleca w dobrym gatunku i po cenach niskich **serdaki, halki, bieliznę trykotową ciepłą, rękawiczki, pończochy, skarpetki**

Gietry,  
Koszule dzienne,  
Wielki wybór krawatów.

**Hafty, gipiury, Walansjeny, Wstążki.**

Guziki ręcznej roboty,  
Chustki orenburskie.

Watolina, wata.

### Popierajcie „WIEDZĘ”!! Buchalteryi

Nabywajcie jej **kalendarze ściennie i terminowe** do mieszkań i biur. Nie zapłacicie drożej, a przysporzycie środków na cele oświatowe. **Piotrkowska 103**, wieczorem od szóstej do dziesiątej. 5841

### Gabinet Leczniczo - kosmetyczny

**Drogi Heleny Frydowej**  
(Dyplom Akademii naukowo-kosmetycznej w Paryżu).

Regeneracja włosów i przywracanie siwiejącym włosom ich pierwotnego koloru, zapobieganie wypadaniu ich. Odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, piegów, węgry, pryszczki, włosów szpecących etc. etc. Nadawanie białości szyi i ramion. Hygieniczny manicure. Odtłuszczenie. Apparaty pneumatyczne i elektryczne dla poprawy kształtów. Apparaty i kosmetyki wprost z Paryża. Wszelkie zabiegi oparte na zasadach higieny. Przyjmuje od 11—2 i od 4—6.

3561 Cegielniana № 4, telef. № 8-42.  
Tylko dla Pań!!!

3968

### Hurtowy skład

**Nafty, śledzi, soli, towarów kolonialnych i masła**

**M. Kurnatowski**

ul. Wólczańska nr. 149, tel. 22-07.

### Nowy kurs rozpoczęty

**Kursy przygotowawcze** na świadectwa **nauczycielskie, aptekarskie** i t. p. Każdy może solidnie przygotować się i uzyskać patent rządowy. W miesiącu bieżącym uzyskały patenty aptekarskie osoby, tylko z pośród naszych kandydatów. Mikołajewska 61 m. 7, zapis od 7 do 9 wieczorem 4072

W WARSZAWIE ul. Trebacka 9.  
vis à vis Głównego Sklepu Tow. Akc. K. Scheibler i Głównego Sklepu Przędzalni E. Briggs Brothers & Co. jest do wynajęcia od 1. 1. 1914 r.

### duży sklep

z pomieszczeniem na KANTOR, SKŁAD etc. Wiadomość na miejscu u właściciela domu. 4070

### Nauka rysunku dla dzieci od lat 6

w godzinach przedobidowych

Zapisy w kancelaryi Szkoły Rysunkowej

4094

**J. Lemana** ul. Piotrkowska № 120.

### Dr. Feliks Skuslewicz

Andrzeja 13

Choroby skórne, weneryczne — moczopłciowe.

Przyjmuje: od 9<sup>1/2</sup> do 11-ej i od 5—8. W niedziele i święta od 9<sup>1/2</sup> do 12-ej. Telef. 26—25. 507-r

### Pracownia Gorsetów

**N. KĘDZIERSKIEJ,**  
Piotrkowska № 132.

Dr. EUGENIA

**KERER-GERSZUNI**  
POWRÓCIŁA.

CHOROBY KOBIECE

Przyjmuje od 9 do 11 rano i od 3—6 po południu; w niedziele do 12 przed poł. Piotrkowska 121; telef. 18-07. 2159

Ogólnie znana

— **lecznica zębów**

lek. dent. H. Pruss

145 Piotrkowska 145  
naprzeciw Ewangelickiej. 2915

### Dr. Jelnicki

Choroby weneryczne, skóry i dróg moczowych ul. Andrzeja № 7 tel. 1-70.

Przyjmuje: 9—12 i 5—8, pannie 4—5. 1180

### Dr. med. Bolesław Kou

PIOTRKOWSKA 56, tel. 52-62.

choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne 1649

przyjmuje do 11 r. i od 4—7 popoł.

### Dr. Bronisław Łuczycki

Andrzeja 5. Choroby norwowe. Przyjmuje do 10 rano i od 5—7 po południu. 4080

### FOSFATYNA FALIERA



znakomity pokarm, najbardziej polecany przez lekarzy dla dzieci od 7-ku miesięcy, zwłaszcza w czasie odstawiania od piersi i w okresie rośnięcia. Ułatwia zabrakowanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości. Bardzo pożyteczny dla starców i rekonwalescentów.

Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

PARYŻ.

G. rue de la Tacherie

Wydawnictwa **GEBETHNERA i WOLFFA,**  
NOWOŚĆ. NOWOŚĆ.

**Józef Milewski**

### Zagadnienie narodowej polityki.

Wydanie drugie, znacznie powiększone.

W szlachetnej myśli dobra publicznego poczeta światła ta książka, mówi o drogach, celach i środkach polityki, rozświetla mroki w dziedzinie tych zawitych kwestyj panujące i uczy ludzi, którzy pracować chcą dla narodu, jak pracować trzeba.

Cena rb. 3.

BRONISŁAW LOZIŃSKI

**SZKICE Z HISTORII GALICJI W XIX WIEKU.** Cena rb. 4.80

Z przedmową i pod kierunkiem prof. dr. Wacława Tokarza wydał dr. Walenty Łoziński. Z podobizną autora i 7 rycinami.

WACŁAW SOBIESKI.

**PAMIĘTNY SEJM. 1606.** Cena rb. 2.

(Skarga i sprawa dyssydencka).

FRANCISZEK SMOLKA.

**DZIENNIK W LISTACH DO ŻONY (1848—1849).**

Cena rb. 2.40.

Wydał, wstępem o „Ojcu i jego listach” objaśnieniami opatrzył, zapiskami Fr. Smolki z lat 1841—1848, oraz wielu dokumentami z jego papierów dopełnił Stanisław Smolka.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 3883

### D' Mittelstaedt

Mikołajewska 67.

Przyjm.: od 8—9 i pół rano i 5—6 pół. po poł. w niedzielę i święta: tylko rano od 8—10

Do konfekcji damskiej i dziecięcej

potrzebne panny do szycia kapeluszy, fartuchów, bielizny i galanterii. **Piotrkowska 20 do sklepu.** 4112

**Młody, 3742**  
**energiczny**

i uzdolniony biuralista z **fa. dnym charakterem pisma, oboznany z rachunkowością handlową, poszukuje zaraz odpowiedniego zajęcia na stałe lub na godziny. Wymagania bardzo skromne. Oferty w Adm. Rozwoju sub „Pracownicy”**





Indykuje pola przy pomocy specjalnego aparatu, po długoletniej praktyce, nieomylnie wskazuje bez różnicy na głębokość wodę zdrojową, słońce i żelazistą oraz metale i ich rudy.  
 Biuro „Zródło” Łódź, ulica Główna Nr 9, miesz. 22.

# Aluminiowe naczynia kuchenne.

na wypłatę na dogodnych warunkach poleca  
**„TWO ALUMINIUM”**  
 Piotrkowska 174 m. 6. Tel. 25-77. Filia: Pańska 12, m. 10.  
 Prszukiwani zdolni agenci i agentki. 4150

# Kapy płaszczowe

15 rb. 50 k. para. Sprzedaż ul. Benedykta 33 m. 13, duży wybór. 4152



Teraz W. P. bajecznie tanio kupić może

dzieciną garderobę.

U nas rozpoczęta wyprzedaż świąteczna.

Garniturki dla chłopców z granatowego szewiotu 1.90 i 2.90

Paltocki dla chłop. i dziewcz. na wacel 4.90 i 5.90

nadzwyczaj tanio

Jedwabne bluzki damskie 2.90 i 3.90

Wooliane bluzki 1.90

Schmechel & Rosner Piotrkowska 100.

## DROBNE OGŁOSZENIA.

**AIAIAIAIAIA!** Do wiadomości Szanownych Pań i Kłopców podaje się, że **GŁÓWNY SKŁAD i KANTOR** Warszawskiej Fabryki **CZEKOLADY i KAKAO FUCHS** Domu Handlowego Franciszek Fuchs i Synowie przeniesiony został do lokalu parterowego przy ulicy **PIOTRKOWSKIEJ 69 TEL. 27-01.** 3895-5\*-3

**AIAIA!** OBIADY Dla inteligentnych w prywatnym domu zdrowe, tylko na maśle Piotrkowska 91 lewa oficyna 2 piętro vis a vis Krazojnawców. 11395-3\*-1

# CEGIELNIĘ

kupię lub wynajmę. Oferty z dokładnym opisem miejscowości, położenia i warunków proszę składać w „Rozwoju” pod „Cegielnia” 4136

**AIAIAIAIAIA! MEBLE** sprzedaje nowo utworzony magazyn **Władysława Romiszewskiego Piotrkowska 116 i piętro front.** Posiada na składzie w wielkim wyborze sypialki mahoniowe, dębowe, stołowe pokoje, salony, gabinety. Eleganckie urządzenia do kuchni, a także pojedyncze meble: szafy, kredensy, stoły, biblioteki, bieliźniarki, otomany, leżanki, lustra, krzesła dębowe i fotele, słupy żardynierki, etażerki, wisząca biała do przedpokojów z lustrami. **Fabryczny skład łóżek** metalowych, wózków i welocypedów dziecięcych, foteli dla chorych waniem, lodowni oraz krzesła giętych. **Po cenach fabrycznych** pierwszorzędnych fabryk krajowych. W niedziele i święta magazyn otwarty od 1-5-ej po poł. 2985-r.

**A** kuszerka-masażystka udziela porad, przyjmuje chore, biednym ustępstwo. Dyskrecyja Piotrkowska nr. 225-19. 10587-8s-3

**A** Meble z kilku pokoiów tanio sprzedam Spacerowa 27-6. 11583-3\*-3

**A** niela Plewińska. Pracownia Sukien i Okryć damskich, ul. Nawrot Nr 8, na parterze. — Potrzebne zaraz zdolne Staniczarki. 11504

**A** Meble sprzedam z kilku pokoiów bardzo tanio, byle zaraz i gramofon Spacerowa 37, m. 5. 11587-3\*-3

**A** Meble wyprzedam z 4 pokoiów oraz gramofon i maszyny zabezpieczony wyjeżdżając Główna nr. 9 m. 14. 11586-3\*-3

**A** Meble salonowe ze stołowego, sypialnego szafy, lustra, otomane, biurko, szafkę kawalerską, lampy, obrazy, słupy, etażerki, stoliki, papugę gadającą sprzedam zaraz bardzo tanio Karola 8 m. 10. 11351-10-2

**B**udka do sprzedania w dobrym punkcie dobrze prosperująca z powodu zmiany interesu ul. Aleksandrowska nr. 89. 11372-2-2

**D**o wiadomości Szanownych Pań i Kłopców, podaje się, że Główny Skład i Kantor Warszawskiej fabryki czekolady i kakao „Fuchs”, Domu Handlowego Franciszek Fuchs i Synowie, przeniesiony został do lokalu parterowego przy ul. Piotrkowskiej nr. 69, telef. 27-01. 3895-6\*-3

**D**o sprzedania piwiarnia z załadunkową stajnią w Łęczycy w dobrym punkcie ze stajni dochód co opłaca lokal. Wiadomość ul. Ciemna 52. 11362-2-2

**D**ziewczynka jako uczennica lub panią na praktykę potrzebna do sklepu galanterijnego, możliwe z niemieckim językiem Główna 17-2. 11420-1

**D**o wynajęcia pokój duży o 2-3 oknach, z przedpokojem i osobnym wejściem, I piętro, front, przy ul. Zielonej blisko Piotrkowskiej. Wiadomość, ul. Zachodnia nr. 72, Magazyn gorsetów. 11315-3\*-3

**D**o sprzedania na dogodnych warunkach dom o 55 mieszkaniami i plac przyszykowany do budowy z planem Łódź, Nowe-Chojny ul. Piwiarna nr. 4. 11403-3cs-1

**G**łuchoniemy lat średnich, obarczony rodziną znajduje się w bardzo krytycznym położeniu bez pracy, błąga W-nych PP. Pryncypałów, fabrykantów i zarządczących o łaskawe zaofiarowanie jakiegokolwiek posady, jakaby była zdatna dla kaleki, choćby za pomocnika magazyniera lub do pakowania towarów i t. p. Także udziela lekcji pisania ortograficznie i biegle po polsku wśród głuchoniemych. Adres: Juliusza Nr 19 w Łodzi, u W-go Parisa, listownie. 11103

**K**rawcowa poszukuje pracy w prywatnych domach Konstantynowska 50 m. 5. 11594-3-1

**K**awiarńca dobrze prosperująca do sprzedania z powodu wyjazdu róg Zielonej i Zakątnej nr. 39-44. Wiadomość na miejscu. 11408-3-1

**L**ekcyi muzyki udzielam na skrzypcach i mandolinie ul. Przejazd 48 m. 23 Zastać można od 12-2 i od 8-ej wieczorem. 11407-2pt-1

**L**icytacja na prawo polowania odbędzie się dnia 27/10 grudnia r. b. w gminnej kancelarii w Tusznynie gm. Górki powiatu Łódzkiego. na przestrzni 4000 morgów. 11381-3-2

**M**agle nowe i stare w dobrym punkcie do sprzedania Staro-Zarzewska nr. 3. 11393-2-2

**M**aszyny do szycia ręczna 20. Nożna bębnowa 35 rubli 5-letnia gwarancja Piotrkowska 165 tel. 33-12. 10216-32-26

**M**eble z trzech pokoiów rozsprzedam tanio, z domu chrześcijańskiego ul. Zielona 10 m. 3 pierwsze piętro. 11381-4-3

**M**otor nartowy Hillego 3 konny tanio do sprzedania Radwańska 24. 11395-3ss-1

**M**ały spożywczy sklep do sprzedania zaraz albo od 1 stycznia bardzo tanio Brzezińska 104 11384-3-1

**N**auczycielka szkoły ludowej poszukuje miejsca w szkole lub ochronie. Wiadomość lub oferty w Rozwoju dla nauczycielki (Piotrkowska 225-19). 11365-2s-1

**O**d 1 stycznia do wynajęcia pokój balkonowy z kuchnią pojedyncze pokoje Grabowa 50. 11378-3\*-3

**O**tomane i łóżko z materacem sprzedam tanio Konstantynowska 26 m. 4. 11570-2-2

**O**biady wydaję w domu prywatnym do g. 5-ej p. p. zdrowe, smaczne i urozmaicone ul. Władzewska 97 I piętro oficyna obok parku Bałkowskiego. 9344-d

**P**racownia sukien damskich dziecinnych Łukasiewiczowej przyjmuję uczennice do kroju i szycia Główna 5. 11382-3-2

**P**okój przy rodzinie z elektrycznym oświetleniem zaraz do wynajęcia Zawadzka 53 m. 10. 11374-2-2

**P**ralnia do sprzedania ul. Szkolna nr. 5. 11360-3-2

**P**otrzebny zaraz zdolny lakierownik do zakładu pogrzebowego wiadomość Przejazd 22. 11361-3-2

**P**otrzebna sklepowa do składu wędlin dobrze obeznana w tym interesie Przejazd 48. 11590-2-2

**P**iekarnia dobra egzystująca 30 lat do sprzedania Zgierska nr. 35. 11334-2-2

**P**rzybłąkał się pies duży, złoty w białe łaty. Odebrać można Łaska 8 (Karolew). 11566-2-2

**P**otrzebni chłopcy do ślusarni Konstantynowska 65. 11352-2-2

**P**lisuję, karbuje, fałbany, matinki, spódnice. tanio dobrze. Staro-Zarzewska 45-72 Borowicz. 11342-3-3

**P**ralnia do sprzedania z wyrobioną klientelą Wschodnia nr. 70. 11388-3-3

**P**otrzebna zaraz dziewczyna do służby skromnych wymagań do wszystkiego. Wiadomość ul. Przejazd 48 m. 12. 18775-d

**P**okój umeblowany do wynajęcia; może być dla przejeżdżających ul. Główna 24 m. 17 oficyna II piętro. 9153-d

**P**roszę się tylko przekonac obiady gospodarskie, bardzo smaczne i pożywe po 30 kop. wydają codziennie od 1-4 p. p. Dzielna nr. 40 m. 1. 10191-3-1w

**P**otrzebna gospodyni młoda inteligentna do restauracji Piotrkowska nr. 5. Wiadomość od 4 do 5 po poł. 11392-3-3

**P**otrzebna dziewczyna do obowiązków Główna 24 m. 16 od 12-2 po poł. 11271-7-4

**P**otrzebne dziewczynki w wieku lat 15, do pracowni gorsetów. Wiadomość: ul. Zachodnia 72. 11316-3\*-3

**P**okój umeblowany dla pojedynczej osoby Piotrkowska 71 Wiadomość w sklepie Fruzińskiego. 11334-6p\*-3

**P**otrzebny zdolny tokarz na mechaniczne roboty Zawadzka nr. 14. 11414

**P**otrzebna zdolna hafciarka zaraz Władzewska 128 m. 35. 11413

**P**rzyjmuje na mieszkanie z całodziennym utrzymaniem ul. Składowa nr. 31 m. 74. 11410-3-1

**P**rzybłąkał się pies odebrać można Warszawska 11 m. 11 11409

**P**otrzebna bufetowa do restauracji III rzędu Wiadomość ul. Nowo-Cegielniana nr. 17. 11404-5-1

**P**rzyjmę 2-ch panów przyzwolonych na mieszkanie Ludwiki (Luizy) 47-9. 11417-3cs-1

**P**otrzebni chłopcy do fabryki maszyn od lat 15-tu Zakątna nr. 81. 11418

**P**okoje umeblowane z wygodami osobne wejście do wynajęcia Andrzeja 7 Kolubisiska. 11416-3\*-1

**P**roszę, sprawy karne, apelacje, kasacje, kontrakty, paszporty zagraniczne Dawid Maków Władzewska 36. 11415-1

**P**otrzebni chłopcy na pensje i prowizje z kaucją 10 rubli Wiadomość Pawia 17 piekarnia wałi (Piaski) 11397

**P**okój umeblowany może być z całodziennym utrzymaniem do wynajęcia Władzewska 91 front I p. 11389-3cs-1

**P**oszukuję 1800-1600 na I numer hypoteki Radogoszcz ul. Szopena 9 przy Rzeźni Bałucskiej. 11388-4-1

**R**estauracja II rzędu jest do wydzierżawienia zaraz. Wiadomość Pusta nr. 46 m. 16 od godz. 1-ej po poł. 11393-3-1

**S**klep z mieszkaniem do wynajęcia zaraz ul. Radwańska 37. 11369-3\*-3

**S**zyneł i mundur uniformu pocztowego sprzedam ul. Juliusza 18 m. 35. 11380-2-2

**S**klep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania Aleksandrowska nr. 55. 11367-3-2

**S**klep do sprzedania przy fabryce Przejazd 35. 11371-2-2

**S**klep spożywczy sprzedam z powodu wyjazdu Zachodnia nr. 39. 11359-4-3

**S**alonowy piecyk niklowany patent Erner tanio do nabycia. Długa 125 m. 8. 11343-3-3

**S**klep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania tanio byle zaraz Łagiewnicka 45 u gospodarza w podwórzu. 11403-3-1

**S**klep do sprzedania przy fabryce z powodu śmierci matki wyjeżdżamy na wies Koziny ul. Włodzimierska nr. 22. 11401

**S**klep kolonialny do sprzedania z powodu zmiany interesu Milsza 33. 11399-3cs-1

**S**klep mały przyzwolity bardzo tanio do sprzedania Aleksandrowska 36. 11395-4-1

**Z**aginął pies mały biały z czarnymi łatami. Odprowadzić proszę za nagrodą Zakątna 78. 11358-3-3

**Z**a 35 rubli garnitur mebli wyścielany orzechowy do sprzedania Długa 68 Jankowski 11406-3-1

**Z**aginęła suczka biała, pudelek, z od szczeniąt zwie się „lalka”, ktoby wiedział gdzie się znajduje, zechce zawiadomić, lub odprowadzić za nagrodą Kruca 24 Kątkiewicz. 11400-1

**Z**akieś futrzany na bielstkich piękny modny sprzedam tanio Promenada 27-6. 11382-3\*-3

**Z** magle tanio do sprzedania z powodu wyjazdu na Pasaż-Szulca nr. 8. 11397-2\*-2

**Z** magle do sprzedania ul. Zawadzka nr. 9. 11421

**Z** pokoje frontowe, I piętro, do wynajęcia od 8 stycznia 1914 roku. Obejrzeć można: ul. Spacerowa nr. 41. 11127-3d-3

**10000** rubli oddam na 1 hypoteki na dobry procent. Oferty Rozwój „J. S. 9” 11398-1

## Zagubione dokumenty.

**A**ntoni Zieliński zagubił kartę od paszportu, wyd. z fabr. J. Steigerta. 11392

**M**ikołaj Walery Koltunowicz zagubił paszport, wyd. z gm. Przytyk pow. Radom. gub. Radomskiej. 11374-3-3

**P**aradowska Bronisława zagubiła paszport, wyd. z gminy Grabów pow. Łęczyckiego. 11367-5-3

**S**tanisław Depiński zagubił kartę od paszportu, wyd. z fabr. Jarocińskiego. 11286-1

**S**kradzono paszport, na imię S. Zofji Lewandowskiej wyd. z gm. Gimosin pow. Brzeziński gub. Piotrk. 11396-3-2

**T**eodora Jachim zagubiła paszport, wyd. z gm. Wymysłów gub. Piotrkowskiej. 11369-3-2

**Z**aginęła karta od paszportu, wyd. z fabr. Szleja na imię Antoniny Wójcickiej. 11411

**Z**agubiono paszport, wyd. na imię Maryi Anny Pauliny Siemaszko, wyd. przez policmajstra m. Łodzi w d. 11 sierpnia 1905 r. za nr. 6. 11322-3-1

**Z**aginął paszport, wyd. z mag. m. Sieradza na imię Jana Anteckiego. 11412-1

**Z**agubiono świadectwo rzemieślnicze i paszport na imię Mieczysława Wieczorka wyd. z gm. Chociszew gub. Kaliskiej. 11402-5-1

**Z**aginął paszport, na imię Wojciecha Rutkowskiego pow. Łódzkiego gm. Bruss. 11361-3-3

**Z**aginął paszport, na imię Władysławy Górskiej wyd. z gm. Radogoszcz. 1135-3-3

Na ul. Przejazd o godz. 10 i pół wiecz. zagubiono różne dokumenty z portfelem 2 weksle po 500 rb, nieważne, 3 metryki Chojnickich. Dowody rejentalne, a także zagubiono kwit na imię Tomasza Chojnickiego wydany z Łasku przez taksatora rządowego. Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem, Zakątna 78 m. 35 K. Chojnicki. 4116

## Potrzebny

# SKLEP

w srobie sciu. Piotrkowska od ul. Cegielnianej do Radwańskiej, lub też ulice boczne, przedzielające Piotrkowską a mianowicie: Przejazd, Nawrot, Zielona, Główna, blisko Piotrkowskiej. Oferty w adm. Rozwoju pod „Sklep”